"తప్పించుకు పోయిన కథ"

'నేను బియ్యే ప్యాసయినాను. వీలునుబట్టి ఎమ్మే పరీక్షకు వెళ్ళవలెననీ, అది వీలుగాకపోతే పోనీ బి. యిడి అయినా తప్పక కావలెననీ అనుకుంటూనే ఉన్నాను. చదువుకుండే రోజులలో ఎలా చదువుకున్నా బియ్యే ప్యాసయింతర్వాత తెలివితక్కువవాణ్ణని ఎవరూ అనుకోరు. ఒకవేళ అనుకున్నా పరోక్షంగా అనవలసిందే. దానికిగూడా వాళ్ళకిప్పుడు వీలులేదు. సమక్షంగా అన్నా, పరోక్షంగా అన్నా నాకు చూచాయగా తెలిసిందంటే, నిన్ననిన్ననే కథలు గూడా వ్రాయడంనేర్చుకున్నా—వాళ్ళకు ఆ సంగతి తెలుసునో తెలియదో—గనుక కథలలో ఏకేశానంటే అందరినోళ్లూ పడతయి. కాని పరోక్షంగానన్నా వాళ్లు అన్నారని నాకు తెలిసేదెలాగు? ఎవరూ సమాధానం చెప్పలేరు. నాకుతెలుసు. నేను చెప్పనా? ఇప్పుడే చెప్పాను కథకుణ్ణికవినీ అని. కనుక నేనే చెప్పాలి ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం. చెప్పలేరుకదూ? చెప్తాను—చెప్తున్నా తరువాత మీరందరూ నామీద అసూయపడితే లాభంలేదు. చెప్పేస్తాను - అసలు వాళ్ళు పరోక్షంలో నన్నంటూన్న సంగతికూడా నాకు తెలియనే అక్కర్లేదూ! ఎవరైనా పరోక్షంగా అంటున్నారేమోనని ఊహించే కథలువ్రాస్తాను వాళ్ళందరినీ ఏడిపిస్తూ. అంతే. ఇహ ఎవళ్ళకన్నా ఆ ఊహ కలిగినా అంతటితోనే నిర్మూలంకావాలె.

మరోసంగతి. నేను కొంచెం అందగాడిననీ, దానికితోడు వేషభాషల్లో మెరుగుచేత నా అందాన్ని ఇనుమడింపజేస్తాననీ కొంతమందికి అసూయఉంటే ఉండవచ్చు. అంతమాత్రాన నాకు వచ్చే నష్టమేముంది గనుక? నే నందగాడినని నాకే తెలుసు, 'నాభార్య' నా సహధర్మచారిణి ఒప్పుకోదుగాని. ఆవిడ ఒప్పుకోకపోయినా ఫరవాలేదు. అవిడ నన్ను వదలివెళ్ళడానికి వీలులేకుండా ధర్మశాస్త్రాలన్నీ నాపక్షంగా ఉంటూంటే ఇక ఆవిడకు నా అందంసంగతి తెలిస్తేనేమి! తెలియకపోతేనేమి? ఇంతకూ ఆవిక నే నందగాణ్ణి కాదనడానికి కారణం తెలుసునా? ఒకటిరెండున్నాయి. అందులో ముఖ్యమైంది అభిప్రాయభేదం. నా అందాన్నిగురించింది కాబట్టి నాకు తీవ్రంగా కోపంవచ్చింది. కాని విధిలేక రాజీకి ఒప్పుకోకతప్పిందిగాదు. రాజీ ఏమనంటే మా ఇద్దరికీవచ్చిన తగాదా పూర్తిగా అభిప్రాయభేదంవల్ల ఏర్పడింది గనుక ఎవరి అభిప్రాయం వారికుండవచ్చునని.

రెండో కారణం చెప్పనా? పెద్దచిక్కు ఎక్కడ వచ్చిందంటే ఆవిడ చాలా చదువుకున్నదని అందరి అభిప్రాయం. ఇంగ్లీషుకాదు, కాబట్టే అది చదువుకాదని నా అభిప్రాయం. చదువుకున్నదానినని ఆవిడ అభిప్రాయంగూడానూ ఆ అభిప్రాయం ఎక్కడా వ్యక్తంగాకపోయినా? ఆవిడకు ఆ అభిప్రాయం ఉండకపోతుందా అని నా ఉద్దేశ్యం. చెప్పవద్దూ, తిరిగి ఇక్కడ కూడా అభిప్రాయభేదమే. వీటితో సతమతమవుతున్నాను. ఏంలాభం? ఎన్ని అభిప్రాయభేదాలు కలిగినా, ఇందులో ఒకసారైనా నా అభిప్రాయం నెగ్గించుకుంటే పోనీ తెలివితేటలున్నందుకు ఫలితంకలిగిందిగదా అని సంతోషింతును. ఈలాగా జీనియసులు ప్రపంచకములో పేరూ ప్రతిష్టా లేకుండా పడిపోయే వాళ్ళెంతమంది?

నాభార్య చదువుకున్నది. (పోనీ ఆవిడయొక్కగాని, ఇతరులయొక్కగాని అభిప్రాయంలోనే కానివ్వండి) కావడంవల్ల నాబ్రతుకు దుర్భరదురంత సంతాపాలపాలు అవుతున్నదంటే నమ్మండి! ఏంచెయ్యను? ఏమి చెయ్యడానికి వీలుకన్పడలేదు. ఏమన్నా అంటినా 'మీకింకా ఏమితెలియదండీ. అన్నిటికీ పసిపిల్లలాగు' అంటుంది కూడాను. 'ఏమిటిరా ఎన్నిఅన్నా ఈలా పడిఉంటున్నాను. నా తెలివంతా ఏమయిపోయిందా అని ఆలోచిస్తూ ఉంటాను.

ఒకసంగతి చెప్పడం మరచిపోయినాను. నా తెలివి

తింకా కొంచెం జ్ఞాపకశక్తికూడా ఉంటేనా? ప్రపంచాన్ని ఆడించేవాణ్ణి ఉయ్యాలలూగించేవాణ్ణి జగన్నాటక సూత్రధారినయేవాణ్ణంటే నమ్మండి. ఏమిచేసేదీ నేను చెప్పితే ఏమిలాభం! చేసి చూపింతును ఆకాస్త జ్ఞాపకశక్తిలేదు గాని. అది లేకపోవడంవల్లనే మా ఆవిడ ఎన్నోసార్లు 'ఎంత మతిమరుపండీ. ఇంత జ్ఞాపకంలేకపోతే ఎలాగా?' అని మెల్లెమెల్లగా చివాట్లుపెట్టింది. ఇంతకూ చెప్పవచ్చింది ఏమిటంటే నాకు మా ఆవిడమీద ఉన్నకసి ఏలా తీర్చుకున్నానో తెలిసిందా? మా ఆవిడ అందగత్తె అనీ. తెలివికలదనీ చెప్పేమాటలు నేను నమ్మను ఏమాత్రం కూడా. మావాళ్ళంతా అలాఅంటారనే నేను వ్యతిరేకాభిప్రాయం ఇస్తున్నాను నా మనస్సులో ఏ అభిప్రాయం ఉంటేనేమి మా ఆవిడ అందకత్తెకాదని చెప్పడానికి మరో కారణం ఏమిటంటే ఆవిడ గ్రహించవద్దూ నన్నడంచేత నేనంటున్నానని ఆవిడను ఆవిడమటుకేం చెయ్యగలదూ! నా అభిప్రాయం నాదే ఆవిడ అభిప్రాయం ఆవిడదే.

ఈమధ్య ఒకసంగతి జరిగింది. అప్పుడూ నా స్వతంత్రత నా అధికారం ఆమెకు బాగా వ్యక్తమయిన వనుకుంటాను. ఆవిడ తెలివి[illegible] ఈ జన్మలో [illegible] అది. ఆ రోజున ఆమెకు బాగా జ్వరంవచ్చింది. అదివరకు నాలుగు రోజులనించే వస్తున్నా ఆరోజు మరీని. లేవనేలేదు. సాయంత్రం షికారువెళ్ళేటప్పుడే కళ్ళుచూసి వెళ్ళాను. పెండలాడే వద్దామని నా అభిప్రాయం. ఒక్కర్తేనని. పిల్లలు గోలచేసి ఏడిపిస్తారనీ నాకుమాత్రం తెలియదూ? వద్దామనే అనుకున్నాను. అయితే చిన్నప్పటినుండీ నాకు ఒకచిన్న అభ్యాసం ఉన్నది. మంచి అభ్యాసం అని నాకూ, దురభ్యాసం అని ఆమెకూ, ఆమెకేకాదు మావాళ్ళ కందరికీ అభిప్రాయం. నలుగురితో కలిసి వెళ్ళేటప్పుడు నిర్మొహమాటంగా 'నాకు పనిఉందండి నే నీలావెళ్ళుతాను' అనిగాని 'నేని రోజున మీతో షికారురానండి. ఇంటిలో కొంచెం జబ్బుగాఉన్నద'ని కాని అనలేను. కంపెనీ కోసమయితేనేమి బాతాఖానీ కోసమయితేనేమి వాళ్ళేమైనా అనుకొనిపోతారేమోనని అయితేనేమి వాళ్ళలావెళితే అలా వెళ్తాను.

అందాకా ఎందుకు ఒకసారి నలుగురం స్నేహితులం వెళ్ళుతుండగా ఎవరో డిస్ట్రిక్టు ఆఫీసరుట ఒకాయన కనబడ్డాడు. మాలో ఒకాయన ఆయన్ను బాగా ఎరుగు. ఆయన తనతో ఉన్న మా స్నేహితులిద్దర్నీ ఎరుకపరచి నన్ను ఎరుకపరచడం మానేశాడు. ఆయన వెళ్ళుతూ అందర్నీ. కాఫీకి ఆహ్వానించాడు. అందర్నీ అంటే ఆయనకు ఎరుకపరచబడినవాళ్ళను మాత్రమేనని వేరేచెప్పాలెనా? నాకు కష్టమనిపించింది. రేపు ఎలాగు వీళ్ళు ముగ్గురూ వెళ్ళుతూ నన్నుగూడా పిలుస్తారు ఏమైనా సరే వెళ్ళకూడదనుకున్నాను. దానికి పెద్దప్లానే వేశాను. మరుసటిఉదయం వాళ్ళు వచ్చేసరికి వెళ్ళడానికి వీల్లేని పనిలో ఉందామని నిర్ణయించుకున్నాను. తీరా తెల్లవారేసరికి వాళ్ళు రానేవచ్చారు. నేనుపట్టుకు ఊరుకున్నానా? వాళ్ళప్పుడ[illegible]డి నాకు తెలుసునాయెను. నేను తలంటి నీళ్ళుపోసుకునే ప్రయత్నంలో ఉన్నాను. వాళ్ళు నే తలంటిపోసుకున్నదాకా కూర్చుంటే ఏం చెయ్యను? చివరకు పోకతప్పిందిగాదు. అందం ఎందులో ఉందంటే ఆ ఆఫీసరుగారన్నది. ఆయన మేం కూర్చుని మాట్లాడడం ఆరంభించగానే '[illegible]' దని అందాకా బిగబట్టాడు గాబోలు. నిజంగా, నమ్మితే నమ్మండి, నమ్మకపోతే మానేయండి అప్పటి నా మొహంచూస్తే నాఅవస్థ గ్రహించవచ్చు. ఏంలాభం? నా అభ్యాసం అలాంటిది. ఇప్పటికయినా నా అభ్యాసం చెడ్డదని నేను నమ్మను. మర్యాదాకోసం చేస్తాను. ఇతరులచే మర్యాదవల్ల చిన్నచిన్న పరాభవాలు సంభవించినా నా ఆశయం మంచిదయినప్పుడు నాకేమి లెఖ్ఖ.

ఇంతకూ చెప్పవచ్చింది మరిచాను. ఆరోజునకూడా ఈలాగే స్నేహితులతోకలసి షికారువెళ్లితే ఇంటికి రావడం ఆలస్యమయింది. నేనింటికివచ్చేసరికి మా ఆవిడ వంటయింట్లో పడుకుంది అన్నంమాత్రం వండిందో ఏలావండిందో ? మధ్యాహ్నం పచ్చళ్ళేసుకుని అన్నం తినవలసి వచ్చింది. అందుకుగూడ ఏమనలేదు సుమండీ నేను. పిల్లలు అమితంగా గోలచేస్తున్నారు. అందు

లోనూ మాపిల్లవాడు మహాగోల చేస్తాడు. అది గోల గోలగాదు.

అయితే నా కాగోల అంటే ఇష్టమే। చెప్పవద్దూ. ఇష్టంగాక ఏమవుతుందీ? నేనేం చెప్పినా వాడు వినడు. నేనంటే వాడికి సుతరామూ భయంలేదు. కోపపడడం నాకు తెలియందే? తెలియకపోవడమే కాదు, కోపపడడం చాలాతప్పని నాఅభిప్రాయం. పిల్లల మనస్సులలో వినిర్మలభావా లుత్పన్నమయి వాళ్ళు నిర్మలానందాన్ని పొందేరోజులవి. ఆరోజుల్లో వాళ్ళు కవులను మించుతారు. కథకులను మించుతారు. వాళ్ళు మనస్సులలో ఊరేగుతారు. ఏరోప్లేనులు నడిపిస్తారు. ఎన్నో చేస్తారు. అలాంటి రోజులలో వాళ్ళను అదుపులో ఉంచడమేమిటి? అభిప్రాయ భేదాలతో సతమత మవుతున్నా నన్నానుగదూ. మా ఆవిడకు నాకు తిరిగి ఇక్కడ అభిప్రాయభేదం తారసిల్లింది. ఎంత స్వేచ్ఛ అన్నా వాళ్ళ యిష్టంవచ్చినట్టు చేస్తూ, పెద్దల భయభక్తులు లేకపోతే చెడిపోతారని ఆవిడ ఆలోచన. ఆసంగతికి తరువాత వస్తాను.

ఆరాత్రి వాళ్ళలా గోలచేస్తుంటే నాకుగూడా విసుకు పుట్టినమాట నిజమే. అయితే నామాట వినరుగా వాళ్ళు. ఊరుకున్నాను. మా ఆవిడ - మాట్లాడడానికి ఓపిక లేదు. మూలుగుతూ ఉన్నది - అన్నదీ 'మీరుఇటు-చూస్తూన్నా అటు చంపండిరా నన్ను. చలిజ్వరంవచ్చి చచ్చిపోతుంటే ఇంత ప్రొద్దుపోయి వచ్చినట్లే మీరు గూడా ఈలా చంపుతున్నారేమి?' అని. నాకు నిజంగా చాల కోపంవచ్చింది. ఇంకొకడయితే, జ్వరం వచ్చిందని ఆలోచనలేకుండా, భార్య చదువుకున్నదని, తెలివిగలదని పేరుగలదని అయినా విచారణలేకుండా చెర్నాకోల తీసుకుని బాదేవాడు. జాలిపేగులవాణ్ణి కాబట్టీ, పరువు ప్రతిష్ఠలకోసం ప్రాకులాడే వాణ్ణి కాబట్టీ కోపం చాలావరకు ఆపుకున్నాను. కాని ఏమి అనకుండా ఊరుకోలేక పోయినా. 'ఏడిచారు! తమరంటూ వెళ్ళేటప్పుడు పెందలాడి రమ్మని హుకుమిస్తే రాక పోయినానూ. పోని అంత కష్టంగా ఉంటే మడిగట్టు కోకుండా ఊరుకున్నట్టయితే నేను వచ్చి వండుకుతినే వాణ్ణిగా' అన్నాను. నేనెందుకు రావాలి నా కొమాత్రం

స్వేచ్ఛలేదా అని ఆలోచనవచ్చిందేమో ఆకోపం పట్ట లేక పోయినాను. కోపంవల్ల అన్నంగూడ లోపలికి పోయిందిగాదు. ఛప్పున అన్నంముందరనించి లేచి వెళ్ళాను. అదిగూడా ఒకందుకు మంచిదేనని ఆలోచించాను. ఆవిడ ఇలా తెలివితక్కువగా మాట్లాడినందుకు నాకువచ్చిన మితిలేని కోపం ఆవిడకు తెలుస్తుంది గదా.

మావాణ్ణి చూస్తే మా ఆవిడకు మహాకోపం. ఆవిడకూ వీడికీ అజన్మశత్రుత్వము ఏలాఏర్పడ్డదా అని. ఎప్పుడూ వాణ్ణి సాధింపులే. నాదగ్గర ఉంటాడుగనుక ఏమిచెయ్యాడుగాని నేను లేకుంటే తన్నేస్తుంది. నాకింకో అనుమానంకూడాను. ఆమె బహుశా 'నాయనకు తగిన కొడుకువేరా' అని గూడా అని ఉంటుంది. లేకపోతే వాడు ఆలా గోలచేసేవాడు చెయ్యంగానే చావబాదుతుంది.

వాడంటే ప్రేమలేదని ఆమెను నా అభిప్రాయం. అదే ప్రేమని ఆమె అభిప్రాయం. అసలు తగాదే అదిగా. ప్రేమే ఉంటే ఎప్పుడూ, ప్రొద్దస్తమానమూ వాణ్ణి తన్నుతూఉంటుందా. అవును వాడు కాస్తగోల చేసే ఉండవచ్చును. గోల చెయ్యనివాళ్ళెవళ్ళు ప్రపంచకంలో. ఆమాటకువస్తే నే చేసినంతగోల మావాడు చెయ్యనేచెయ్యడు. అయితే వాడికీ నాకూ భేదమేమిటంటే వాడికి దెబ్బలు నావల్ల తగలవు వాడి తల్లివల్ల దప్ప. మానాయన అమ్మ ఇద్దరూ చెండుకుతినేవాళ్ళు నన్ను. అందుచేతనే ఇప్పుడిలా ఉన్నాను. నన్ను స్వేచ్ఛగా ఉండనిచ్చినట్లయితే ఇహ నాప్రభసంగతి చెప్పాలా.

మావాడు వాళ్ళమ్మను 'దొంగముండ' అనిగూడా అన్నాడని మా ఆవిడ నెపం. ఆసంగతి నాకీరోజున తెలిసింది. ఆమెనుఅన్నది ఇదొక్కసారేగా. నన్ను లెక్కలేనన్నిసార్లు 'దొంగ...కొడక' అని తిట్టాడే. నేను ఊరుకోలే. వాడి ఉత్సాహం చూసైనా ఊరుకోవచ్చుగా. అసలు తెలివితేటలుంటె అనుకోవచ్చు. ససేమిరా ఆవిడ ఊరుకోదు.

కష్టపడి పెంచింది ఆవిడే ఐనా వాడంటె ఆమెకు ప్రేమలేదని నావాదం. ప్రేమే ఉంటె మా అమ్మాయి

(రెండో కానుపు) గోలచేస్తే ఊరుకోవడంలే. దానికి ఆమె సమాధాన మేమిటంటే 'అది రెండేళ్ళది అదింకా గోలచెయ్యడంలేదు. గోల, యింత గోల చేసి భయభక్తులు లేకుండాఉంటె దానికిమటుకు తన్నులు తగలవా.' అని. నా దృఢనమ్మకం మాత్రం మా అమ్మాయి కూడా గోలచేస్తూనే ఉంటుందనీ, కూతురుమీదఉండే ప్రేమవల్ల ఆమె దాన్ని ఏమీఅనదనీ.

ఆరోజున ఏంజరిగిందంటె బజారులో పిల్లవాళ్ళతో మావాడు ఆడుకుంటున్నాడు. ఆటలలో అనేకమైన దెబ్బలూ అవీ తగులుతూఉంటవి. ఆటలోదెబ్బ అరటిపండు. వాటిని తెలివిగలవాళ్ళెవళ్ళూ లెక్కచెయ్యరు. అయితే అందరు పిల్లవెధవలకూ ఆమాత్రం ఓర్పు ఉంటుందీ. అంచేతనే మనదేశం ఈ స్థితిలోఉన్నది. మా పిల్లవాడు గోలచేసేవాడేనని ఇదివరకే అనేక మాటులు ఒప్పుకున్నాను కాని ఇంత తెలివితక్కువ దేశంలో ఉంటె సహించి ఊరుకోవడ మేలా నాబోటి తెలివిగలవాళ్ళు.

మావాడూ, ప్రక్కయింటిపిల్లలూ కలిసి ఆడుకుంటున్నారు. ప్రక్కయింటివారి పిల్లడు రాముడు వట్టి అభాజనుడు. చేతగాని చెన్నోభవంతు. వాణ్ని అందరూ బుద్ధిమంతుడు అంటూంటె నాకు ఒళ్ళుమండుతుంది. బుద్ధిఅంటె చేతగానితనమా. వాడు ఒకరిజోలికి పోడుట. ఇంట్లో గోలచేయడట, ఇంకా ఏమిటో, ఏమిటో వాణ్ణిగురించి ఆ వీధివీధల్లా ఒకటే స్తుతి. అందరూ అలావాణ్ని భూషిస్తున్నారని నాకు అసూయ కాదుసుమండీ. అసలు అలాంటి వ్యక్తులంటె నాకు కిట్టదు.

ఏతవత ఆరోజున ఆ అయిదారుగురు పిల్లలూ ఆడుకుంటున్నారట. అందులో మావాడు, వాళ్ళరాముడు మరి నలుగురు ఉన్నారట. మావాడిసంగతి మనవిచేశానుగా! వాడు రాముణ్ని ఏదోఅన్నాట్ట. తిరిగివాడు—బుద్ధిమంతుడైనవాడు—వాడుకూడా ఏదో అన్నాడుట. మావాడు సాధారణంగా మాటపడడు. నేనంటేనే పడకపోతే మరోకరు - అందులో ఏమీ చేతగాని ఒక చిన్నపిల్లవాడు, మావాడికంటె వాడు రెండేళ్ళ చిన్న—అంటే ఊరుకుంటాడా? అంతటితో మావాడికి మితిలేనికోపంవచ్చి వాణ్ని ఛెడేలున రొమ్ముల్లో ఒక్కగ్రుద్దు గ్రుద్దాడుట. ఆ అర్భకపువెధవ స్పృహతప్పి పడిపోయినాడుట.

అసలు జరిగిన సంగతిది. ఈసంగతి కథంతా అయిం తర్వాతగాని నాకు తెలియలేదు. అప్పటికి నేను వచ్చేటప్పటికి మా ఆవిడ ఒక తాడుతీసుకుని వాడు అందితే ఉతుకుదామనే తయారులో ఉన్నది. నన్నుమించిన తెలివిగల మావాడా అందేదీ? వాడు అందలేదు. మా ఆవిడ వాణ్ణి, వాడి పూర్వీకులనూ కలిపి కటూక్కరాలతో గౌరవిస్తున్నది.

రాముడుఅమ్మ మా యావిడతో మావాడిమీద ఫిర్యాదులు చెపుతూనేఉన్నది. వాడినాన్న వాణ్ణి స్మృతిలోకితెచ్చే పనిమీదఉన్నాడు. మా యావిడ వాళ్ళతో కలసి మావాణ్ని ఆడిపోసుకుంటున్నది. తుంటరి అని, రౌడీ అని, బాగుపడే లక్షణాలులేవనీ ఒక మాటగాదు.

నేను వచ్చేసరికి ఈ పరిస్థితులను చూచేసరికి నాకు ఒళ్ళు ఆపాదమస్తకమూ మండిపోయింది. కథంతా కనుక్కున్నాను. అనవసరంగా, కారణంలేకుండా మావాడు రాముణ్ని రొమ్ముమీద గ్రుద్దాడనీ, వాడు స్పృహతప్పి పడిపోయినాడనీ చెప్పారు. నేను మాత్రం నమ్మలేను. మావాడిమీద కల్పించడంలో మా ఆవిడ మొదటిది.

నేను మొహం చిట్లించుకోని, కోపంతో అందరూ వింటూండగానే రాముడునాన్నతో 'వివరతప్పు మావాడిదిగానే గనపడుతున్నది. అయినా మీవాడు మావాణ్ని ఏమన్నాడో? అచ్చంగా మావాడిదే తప్పు అనడానికి వీలులేదు. అందులోనూ మావాడు వాడివల్ల తప్పులేంది ఆపని చేసిఉండడు. మావాడిదే తప్పు అనడం అన్యాయం.' అన్నాను. వాళ్ళు 'మీవాడి సంగతంతా తెలిసికూడా అలా అంటారేమండీ! మీవాణ్ణి మంచివాడని మీ రనుకోవాలసిందే.' అని గద్దించారు. 'అవును తెలుసుగనుకనే అలా అంటున్నాను. మావాడు అనవసరంగా ఇంకోరిజోలికి పోడు.' అన్నాను. వాళ్ళు ఏమీఅనలేక వెళ్ళిపోయినారు.

మా ఆవిడమాత్రం 'మనవాడిదే తప్పని నా అభిప్రాయం సుమండీ. వాణ్ని వెనకవేసుకునివచ్చి వాణ్ని మరీ పాడుచేస్తున్నారు. వాళ్ళరాముడు చాలా మంచివాడు. వీడే వాణ్ని అనవసరంగా కొట్టిఉంటాడు.' అన్నది. అంతటితో నాకు చెడ్డతామసం వచ్చి 'ఓసి తెలివితక్కువ పెద్దమ్మా! మొగుడు ముండా అంటే ముష్టికి వచ్చినవాళ్ళంతా ముండా అన్నారుట. ఆ మాత్రం తెలియదు తెలివిగలదాన్ని తెలివిగలదాన్నని నీలుగుతావు నీ పిల్లవాణ్ని బయటపడేసుకుంటావేం అసలు కలహానికి కారణం కనుక్కుండా?' అన్నాను.

తరువాత మా యావిడ వాణ్ని కొట్టకుండా ఉండే షర్తుమీద వాణ్ని దగ్గరకుతీసుకుని అడిగితే వాడే చెప్పాడు తానే ముందు రాముణ్ని వేళాకోళానికి ఏదో అన్నాననీ, తిరిగి రాముడు ఏదోఅంటే తనకు కోపంవచ్చి వాణ్ని కొట్టాననీ. విషయం వినగానే మా ఆవిడ తానేజయించినట్లు 'చూసారా. వీడే వెధవ వాడిప్రాణం తీసేవాడయినాడు.' అన్నది. నేనూ ఊరుకోలేదు. 'అందులో ఏమీతప్పులేదు. ఆటలోదెబ్బ అరటిపండు అంటారు. దెబ్బతగిలితేమట్టుకు అంత రగడచేస్తారా? నీ పిల్లవాణ్ని నీవే చెడువాడంటే ఊళ్ళోవాళ్ళు గౌరవిస్తారా? ఇదేనా చదువుకున్నాను చదువుకున్నానంటావు తెలియకపోతే నేర్చుకో, వాడి అధికారవాంఛ, వాడి మాటపడనితనమూ, ఆటలలో మేటితనము చూసి గర్వపడడానికి బదులు వాణ్ణి అనరానిమాట లంటున్నావు? ఇహ ఊరుకో' అనేసరికి ఆవిడ మారు మాట్లాడలేక ఇంట్లోకి వెళ్ళింది.

ప్రయోజకత్వం గ్రహించలేని ఇంత తెలివితక్కువతనం ఉంటే ఏలా నాలాటివాళ్ళు సహించడం చెప్పండి.

ఒకదాంట్లోనించి ఇంకోదాంట్లోకి జారి. ఎక్కడికోచేరాను మాటల సందడిన. అసలు............'

అని ఇంకా ఏమోవ్రాయ సంకల్పించినట్లున్నది. ఈ కథకశిరోమణి.

ఇది స్వతంత్రమో. కల్పితమో మనకు తెలియడానికి ఆధారాలు ఖాత్రీగాలేవు. అప్రకారం అసంపూర్తిగా వ్రాయబడిన కొన్ని కాగితాలు నాకు బందరులో ఉండగా ఒకనాడు బొంబాయిదగ్గర దొరికినయి. దారంగుచ్చిమడతగా పడిఉన్న కాగితాలనుతీసి మొదటి పంక్తులు చదువుతుండగా ఏదో కథలాతోచింది.

కథ అనగానే అతిశ్రద్ధగా చదవడం ఓ అలవాటు నాకు. అది చాలా చెడ్డఅలవాటని ఈమధ్య నాకు బాగానాటింది. లెక్కలేనన్ని పత్రికలు బయలుదేరడం, వాటిలో కథలన్నీ ఒకటైనా మంచిదిదొరుకుతుందేమోనని చదవడం, చదివి నిస్పృహచెందడం, మామూలయింది. రైల్వేసాహిత్యమేవచ్చి భాషను పాడుచేస్తున్నదంటె, ఈ రైల్వేపత్రికలూ, వాటిలో వ్యాసాలూ దేశాన్ని, భాషనూ సమూలంగా నాశనంచేస్తున్నవి. హిందీవచ్చి ఆంధ్రాన్ని నాశనం చేస్తున్నదని వాదనలేవదీసి తాము గాభరాపడి, ప్రపంచకాన్ని గాభరాపెట్టడానికి అహర్నిశాలు శ్రమపడుతున్న పెద్దలు, భాషకు కలిగే ఈ మహాపదను గుర్తించి చికిత్సచేయకూడదూ కాలం వ్యర్థపరచడంకంటె.

దొరికిన ఆ కాగితాలు అలాగే చదివాను. పెద్దకథాలక్షణాలు లేకపోయిన బాగానేఉన్నట్లు తోచింది. హాస్యరసం పోషించడానికి ప్రయత్నం కనపడుతున్నది; ఆ ప్రయత్నం సంపూర్ణంగా ఫలించకపోయినా. అసంపూర్తిగా వ్రాసిఉన్న ఈ చిత్తుకాగితాలు బొంబాయిదగ్గరకు ఎట్లావచ్చినవో, పోగొట్టుకున్న కథకశిరోమణి ఎవరో ఖాత్రీగా తెలియలేదు. ఎవరైనా పారేసుకున్నామని వెతుక్కుంటూ వస్తారేమో ఇవ్వవచ్చునని చాలాసేపు పనిలేకపోయినా ఇటూఅటూ తిరిగాను. ఎవరూ వీనికోసం వెతుకుతున్నట్టే కనపడలేదు. దస్తూరినిబట్టి అయినా కనుక్కుందామంటె ఆ దస్తూరిని పోలిన దస్తూరిగల నా స్నేహితులెవరూ కనపడలేదు. కథకులు మనకు తెలియనివాళ్ళు ఎందరులేరు గనుక, ఆ పారేసుకున్న ఆయనే దీనిని ఏదోవిధంగా వ్రాసి ప్రచురించుకుంటాడని ఊరుకున్నాను ఈ అయిదారేండ్లనుంచీని. అదీ జరగలేదు. ఆ తెలియని కథకుని రొదగల విధ్యుక్తధర్మాన్ని ఈ విధంగా నెరవేర్చుకొను,

పాఠకమహాశయ విధేయుడు

—మొదలి వేంకటసుబ్రహ్మణ్య శర్మ.